

SATURS

Ievads izdevumam angļu valodā	5
Dieva radīšanas stāsts: dzīvības pamats	8
Dieva tēls un cilvēka dzīvības vērtība	13
Dzīvnieku tiesības un labklājība luterāņu skatījumā	17
Tev piemīt nepelnīta morāla vērtība.	20
Bībeliska vīrišķība un sievišķība	23
Īsta mīlestība (tikai jauniešiem!)	27
Pieticība apģērbā un uzvedībā.	31
Laulības labums	35
Kad sākas dzīvība?	38
Jēzus ieņemšanas pasludinājums un dzīvības sākums.	42
Nedzimuša bērna dzīvības vērtība	47
Kontracepcijas metodes	51
Dieva vārds neplānotai grūtniecībai.	59
Mākslīgā apaugļošana: laba vai ļauna?	70
Klonēšanas pamati.	75
Cilmšūnu izpētes pamati	79
Cerība neauglīgam pārim	82
Lūgšanas pēc spontānā aborta vai nedzīvi dzimuša bērna	85
Aborts un baznīcas vēsts: grēks vai atbrīvošana?	92
Vai aborts ir atļauts izvarošanas un asinsgrēka gadījumos?	97
Divas dzīvības briesmās	101
Dieva cerības vārds tiem, kas pēc aborta skumst	104
Aizmirstie tēvi: cerība vīriešiem, kas bijuši iesaistīti abortā	108

Adopcijas kalpošana	.112
Dieva rokas un cilvēka dzīvības vērtība	.116
Nespēcīgo spēcīgais Dievs	120
Krusta teoloģija. Dzīves ciešanu panešanas nozīme	.125
Dzīvības un nāves lēmumu pieņemšana ar cerību	128
Tev ir cerība! Dievs visu vada	.135
Vai dzīvības nesējai jāiet karā?	138
Vai pastāv pārapdzīvotība?	.142
Dzīvības gaisma.	.147
Pasludinot Dieva vārdu dzīvībai	.152
Kristietības iespaids uz cilvēka dzīvības svētumu	156

IEVADS IZDEVUMAM ANGLŪ VALODĀ

Māc. Maikls V. Salemins,
“Luterāņi Dzīvībai” izpilddirektors ASV

*“Tad Jēzus sacīja tiem divpadsmit: “Vai arī jūs gribat aiziet?”
Sīmanis Pēteris Viņam atbildēja: “Kungs, pie kā mēs iesim?
Tev ir mūžīgās dzīvības vārdi ..”” (Jņ 6:67–68)*

Dieva vārds skar dzīvību. Vārds dod dzīvību. No Radišanas grāmatas līdz Atklāsmes grāmatai, no alfas līdz omegai Raksti runā par dzīvības elpu, parāda un sniedz to. Cilvēka dzīvība pāri visam nes Tēva, Dēla un Svētā Gara tēlu. Cilvēka ķermenī mājot Viņa pāri plūstošā un mūžīgā dzīvība. Viņš vēlas, lai katram būtu šī dzīvība no Jēzus Kristus žēlastības: *“Es esmu nācis, lai tiem būtu dzīvība un pārpilnība”* (Jņ 10:10). Viņš vēlas, lai visa cilvēce pazītu tās pilnību ticībā šim Kungam un Glābējam: *“Tātad ticība nāk no sludināšanas un sludināšana – no Kristus pavēles ..”* (Rm 10:17).

Tikai Dieva vārds sniedz un definē dzīvību. Visuvarenā Radītāja teiktais *“Lai top!”* dzīvību iesāk un arī uztur. Vārds tapa miesa un, mājodams starp mums, izglābj dzīvību, kas ir pazaudēta grēcīgumā un kritusi satriektības ciešanās, nošķirta no tās dievišķā Avota un atstāta nāvei. Viņa Gars dod Savu balsi un dzīvīgumu praviešu un apustuļu vārdiem, lai Viņš uz mūžīgiem laikiem varētu iekļaut ikvienu cilvēku Savā sadraudzībā, ģimenē un debesu valstībā. Dieva radišanas darbs pasludina katru cilvēcisku būtni par īpašu jau no acīm neredzamā ieņemšanas brīža. Viņa izpirkšanas darbs pierāda, ka katrs cilvēks ir vērtīgs līdz pat nāves brīdim. Viņa

aktīvā aicināšana pasludina visus cilvēkus nenovērtējami dārgus pat ciešanās. Viņa žēlastība – nevis mūsu vecums, izskats, spējas, pagātne – sniedz visiem cilvēkiem vērtību un svarīgumu. Viņa vārds to saka par mums visiem.

Dieva dzīvības vārds saka ne tikai “nē”. Tas, protams, saka, ka nedrīkst nogalināt. Tas skaidri aizliedz gan abortu kā izvēli, gan arī eksperimentus, kuros iznīcina embrijus. Tas nešaubīgi aizliedz kontracepciju, kas izraisa abortu, un asistētu pašnāvību. Tas neatļauj izturēties ar nicinājumu vai nevērību pret mūsu brāļiem un māsām, Ādama un Ievas pēcnācējiem. Un Viņš tā nosaka tāpēc, ka velns padara mūs par nāves vergiem un viltīgi reklamē nāvi kā izeju no grūtībām. Tomēr pat Dieva teiktais “nē” mums vēsta par Viņa “jā” kaut kam daudz labākam. Viņš patur Sev atbildību par lēmumiem, kas skar nāvi, lai Viņš paturētu varu sniegt dzīvību Viņa noliktajā pareizajā laikā un pēc Viņa labajiem noteikumiem. Patiesi, Jēzus ir uzlicis nāvei robežas, atnesdams dzīvību ar Savu krusta nāvi un augšāmcelšanos. Sirdīs, kuras Viņš ir atbrīvojis no šīs neizmērojamās atbildības, ir vieta un brīvība pieķerties Viņa nebeidzamajai valdīšanai un svinībām, kurās Viņš ņem dalību Savā jaunajā radībā.

Dieva vārdu dzīvībai nemotivē bailes, dusmas vai vēlme kontrolēt. Tā vietā ir prieks, cerība un mīlestība, kas kalpo kā šīs vēsts, misijas un kalpošanas zīme. Dieva ļaudis var saņemt Viņa vārdu un tā sniegto dzīvību tieši tāpat, kā mēs saņemam cits citu un mūsu tuvākos – kā svētību un dārgumu. Dieva ļaudis arī var atspoguļot Viņa labo gribu. Mēs varam izbaudīt un rādīt drosmes un līdzjūtības piemēru, runājot Viņa patiesību, parādot Viņa mīlestību un daloties dzīvībā ar vismazākajiem Viņa brāļiem un māsām. Mēs aizstāvam un aicinām cienīt un aizsargāt pat visnеспēcīgākos, pazemotākos un vainīgākos starp mums – jā, īpaši viņus – ne tikai tāpēc, ka tas ir pareizi, bet arī tāpēc, ka tas ir labi.

Šajā grāmatā iekļautie darbi visur Rakstos atrod dzīvības pārpilnību. Dzīvības neapgāžamā vērtība nav ierobežota vien

dažos atsevišķos pantos. Tā nav kāda nenožīmīga doma bībeliskajā vēsturē un stāstā. Mīlestība uz visiem cilvēkiem pieder Evaņģēlija sirdij un ir ieausta Dieva piedošanas un glābšanas attiecībās. Šie grāmatā iekļautie Raksti atklāj Dieva uzticamo mīlestību pat grūtos apstākļos. Tie apraksta Viņa maigo žēlastību arī ļoti strīdīgu jautājumu vidū. Tie parāda Viņa skaidro mērķi – atnest un sniegt dzīvību –, pat saskaroties ar neērtām tēmām. Tie atzīst dzīvības jautājumu dažādību ne tikai un ne pirmām kārtām kā politiskus strīdus, bet kā sirds lietas, kuras Jēzus Kristus Evaņģēlijs uzrunā tieši. Galu galā, dzīvības jautājumi vienmēr ir saistīti ar cilvēkiem, viņu vajadzībām un to, kā viņu Debesu Tēvs tos satiek Kristus miesā.

“Luterāņi Dzīvībai” īpaši pateicas autoriem, kas ar savām zināšanām un izpratni ir piedalījušies grāmatas tapšanā. Viņu vārdi ietver un sniedz mūsu varenā un labsirdīgā Dieva Tēva, Dēla un Svētā Gara spēku un pieķeršanos mums. Tie pārstāv dažādas luteriskās tradīcijas un kopienas, taču vienā balsī apliecina Dieva vārda patiesību un Viņa mīlestību pret dzīvību Jēzū Kristū. Īpaša pateicība pienākas Dr. Džeimsam Lembam, mūsu iepriekšējam direktoram, – viņš izstrādāja šo rakstu apkopojumu tā iepriekšējā versijā. Mēs pateicamies arī nacionālajam vadītājam mācītājam Skotam Lihtam un mūsu komunikāciju vadītājam Lovelam Haibijam – viņi darbojušies, lai šos rakstus apkopotu, pārskatītu, atjaunotu un sagatavotu manuskriptu publicēšanai. Arīdzan mūsu redaktore Laura Leina un Pegija Kūta, kā arī visi *Concordia Publishing House* darbinieki ir pelnījuši pateicību par to, ka šī grāmata darīta pieejama baznīcai un sabiedrībai. Un, visbeidzot, pateicība visiem “Luterāņi Dzīvībai” brīvprātīgajiem, atbalstītājiem, partneriem un ziedotājiem – jūs esat mūsu kopīgās misijas seja, pirksti un kājas, kas palīdz luterāņiem būt Evaņģēlija motivētām dzīvības balsīm.

DIEVA RADĪŠANAS STĀSTS: DZĪVĪBAS PAMATS

ĪSA PAMĀCĪBA NO 1MOZ 1:1

Māc. Dr. Džeimss Lembs

IEVADS

Bībeles pirmās grāmatas pirmās nodaļas pirmais pants ir visu pārējo Rakstu pamats. Tas ir arī šīs grāmatas pamats. Tas ir pamats mūsu izpratnei par mūsu cieņu un vērtību Dieva acīs un tam, kāpēc Bībele ir rakstīta tieši tev.

Ja Dievs nav sešās dienās radījis debesis un zemi caur Savu Dēlu (sk. Jņ 1:3), tad visi Raksti ir balstīti uz mītu un zaudējuši savu uzticamību. Ja Dievs sestajā dienā neradīja cilvēka dzīvību pēc Sava tēla un līdzības, tad nav neapgāžama avota, kas sniegtu tev vai jebkuram citam cilvēkam dabiski piederošu vērtību un cieņu. Ja viss ir tapis evolūcijas ceļā, tad vārds, kas visu paveic, ir *nāve*. Evolūcijas teorija nosaka to, ka bija nepieciešami miljoniem gadu nāves, lai izveidotu dzīvību tādu, kādu mēs to pazīstam. Tomēr, ja viss tapa caur Dieva radošo vārdu, tad *dzīvība* ir vārds, kurš darbojas. Dievs visu ir radījis, lai uzturētu un papildinātu cilvēka dzīvību. Kā raksta Dr. Deivids Mentons: “Kristiešiem vajadzētu īpaši uzmanīties, kā tie skaidro dievišķo radīšanu, jo tā ir visas Bībeles un kristietības pamatā.”¹ Aicinu arī jūs izlasīt šo viņa rakstu, lai pieaugtu izpratnē par to, cik liela nozīme ir radīšanai.

¹Menton, D. (July, 1998). Is God an evolutionist? *The Lutheran Witness*, 117(7), 6–15.

RADĪŠANA, EVOLŪCIJA UN JĒZUS

Bībele pirmām kārtām runā par Jēzu: “Un, iesākdams no Mozus un visiem praviešiem, Viņš tiem izskaidroja visus rakstus, kas par Viņu rakstīti” (Lk 24:27). Jēzus bija klātesošs jau pirmajās 1. Mozus grāmatas nodaļās: “Iesākumā bija Vārds, un Vārds bija pie Dieva, un Vārds bija Dievs” (Jņ 1:1). Nepieciešamība pēc Jēzus un pārējās Bībeles ir atklāta jau pirmajās 1. Mozus grāmatas nodaļās: “Un viņa ņēma no tā augļiem un ēda, un deva arī savam vīram, kas bija ar viņu, un viņš ēda” (1Moz 3:6b). Un Bībele arī pavēsta: “Jo, kā caur cilvēku nāve, tā arī caur cilvēku miroņu augšāmcelsšanās. Jo, kā Ādamā visi mirst, tāpat arī Kristū visi tiks dzīvi darīti” (1Kor 15:21-22).

Atkal citēšu Mentonu: “Vissvarīgākais ir tas, ka ir vienota saikne starp radīšanu un mūsu pestīšanu. Pirmās trīs Bībeles lappuses atklāj cilvēka atbildību Dieva priekšā caur Viņa radīšanu, cilvēka krišanu grēkā un nāvē caur savu nepaklausību. Visas pārējās lappuses .. tieši vai netieši atklāj Dieva risinājumu šai cilvēka grēka problēmai, kas aprakstīta pirmajās trīs lapaspusēs.”

Kā paskaidro Bībele, grēks un nāve ienāca Dieva perfektajā radībā caur pirmo Ādamu. Pirms tam nāves nebija. Tas rada problēmu kristiešiem, kas mēģina turēties pie kādas no evolūcijas formām. Evolūcijai vajag miljoniem gadu nāves. Tādā gadījumā saskaņā ar evolūcijas izpratni bija jāpastāv nāvei, pirms pastāvēja cilvēki. Evolūcijas piekritējs teiks, ka nāve ir daļa no dabiska evolūcijas procesa, nevis kaut kas nedabisks, ko ienesa grēks. Šāda domāšana padara nevajadzīgu Glābēju, kas izglābj no nāves un grēka. Ja nepastāvēja īsts Ādams, kas grēkoja Ēdenē, tad nav nepieciešamības pēc otra Ādama, kas piedzima Betlēmē.

Taču Ādams bija īsts, un viņa grēks bija īsts. Ādama un viņa grēka realitāte liecināja par to, ka nākotnē Dievs taps cilvēks, taču bez grēka. Ādama nāve liecināja par Jēzus nāvi pie krusta, un Viņš nepalika miris. Jēzus augšāmcelsšanās apliecina, ka katrs, kas uz Viņu tic, dzīvos arī tad, ja tas mirst (Jņ 11:25). Pirmās Mozus grāmatas sākuma nodaļas ir absolūti nepieciešamas, lai saprastu

vajadzību pēc pārējās Bībeles un pēc Tā, par ko visa Bībele vēstī – Jēzus.

RADĪŠANA, EVOLŪCIJA UN CILVĒKA DZĪVĪBA

Evolūcijas teorija nepiedāvā neko, kas nodrošinātu neatņemamu vērtību un cieņu cilvēka dzīvībai. Apdomāsim evolūcijas svarīgākās mācības par cilvēka dzīvību.

Evolūcijas piekritēji saka, ka dzīvība ir gadījuma rakstura ķīmisku elementu kombinācija kādā pirmatnējā dubļu peļķē. Citiem vārdiem, dzīvība nāca no nedzīvām lietām. Tas ir pretstatā ar biogēnēzes zinātnisko principu, kas saka, ka dzīvība nāk no dzīvības.

Evolūcijas piekritēji saka, ka miljoniem gadu laikā dažādu gadījuma mutāciju rezultātā cilvēka dzīvība pakāpeniski evolucionēja no zemākām dzīvības formām. Šī hipotēze aizvien tiek uzturēta, kaut gan zinātniekiem ir skaidrs, ka mutācijas parasti visu padara sliktāku, nevis labāku. Interesanti, ka ir zinātnisks likums, ko sauc par otro termodinamikas likumu. Tas nosaka, ka bez ārējās iejaukšanās lietas noārdās un vairs nav izmantojamas. (Labs piemērs tam ir divas nedēļas vecs banāns vai lietū atstāts metāla trauks.) Evolūcijas atbalstītāju apgalvojumi, ka lietas miljardiem gadu laikā ir kļuvušas sakārtotas un sarežģītas, ir tiešā pretrunā šim likumam.

Evolūcijas piekritēji saka, ka viena suga attīstījās no citas miljoniem gadu laikā. Ja tas tā būtu, tad būtu gluži pamatoti domāt, ka fosiliju atklājumi parādītu pārejas formas – piemēram, radījumus, kas būtu pa pusei zivis, pa pusei amfībijas. Taču pat evolūcijas piekritēji atzīst, ka fosiliju atradnes sniedz ļoti maz pierādījumu šādām pārejas formām.

Savukārt radīšana piedāvā ko pilnīgi pretēju evolūcijas teorijai. Radīšana nosaka, ka tu esi tikai nedaudz zemāks par pašu Dievu (Ps 8:6). Tā kā Dievs iesākumā radīja cilvēka dzīvību pēc Sava

tēla un līdzības, cilvēka dzīvība joprojām ir vērtīga pat tad, ja grēks šo tēlu ir samaitājis (sk. 1Moz 9:6, Jēk 3:9). Dievs piešķir īpašu vērtību cilvēka dzīvībai caur to, kā cilvēki tika radīti. Tas bija roku darbs. Dievs izveidoja Ādamu no zemes pīšļiem un iedvesa viņa nāsīs dzīvības dvasu (1Moz 2:7). Dievs izveidoja Ievu no Ādama ribas (1Moz 2:22).

Saskaņā ar Bībeli Dievs joprojām realizē dzīvības radīšanu ar Savām rokām. Viņš veidoja mūsu ķermeni mātes miesās (Ps 139:13). Ja jums pieder kaut kas, ko jūsu vecmāmiņa ir veidojusi ar savām rokām, tam ir īpaša vērtība pat tad, ja tas ir izdilis un nolietojies. Tieši tāpat mums vērtību piešķir rokas, kuras mūs veidoja, nevis mūsu attīstības stadija vai veselības stāvoklis. Embrijam Petri trauciņā ir tikpat liela vērtība kā olimpiskajam čempionam. Vecmāmiņai ar Alcheimera slimību ir tikpat liela vērtība kā neirologam, kas viņu ārstē. Vērtību piešķir nevis tas, cik labi jūs funkcionējat, bet gan Tas, kurš jūs veidoja.

Vēl lielāka vērtība cilvēka dzīvībai tiek piešķirta tāpēc, ka pēc grēka ienākšanas pasaulē Dievs sūtīja Savu Dēlu Jēzu, lai Viņš atgūtu to, ko Dieva rokas bija radījušas.

Kad Jēzus nomira, Viņš samaksāja pilnu maksu par visos laikos dzīvojošo visu cilvēku visu grēku piedošanu. “.. *jūs esat dārgi atpirkti*” (1Kor 6:20) attiecas uz katru cilvēku neatkarīgi no tā, vai viņš tam tic vai ne. Ikviena cilvēka dzīvība, sākot no embrija Petri trauciņā un beidzot ar senioru pansionāta gultā, ir dzīvība, par kuru Jēzus ir miris. Tiem, kas tic Jēzum, ir droša cerība uz mūžīgo dzīvi perfektā priekā un mierā.

Tā Bībeles radīšanas stāsts atklāj, ka cilvēka dzīvība nāk no Dieva. Tas arī izskaidro, ka Kristū un caur Kristu mēs atgriezīsimies pie Dieva, kas mūs radija. Jūs zināt, no kurienes nākat un kurp dodaties. No tā izriet, ka jūs varat dzīvot, zinādami, ka jūsu dzīvei ir mērķis un nozīme, jo Dievs apsola darboties to dzīvē, kurus Viņš ir radījis un atguvis.

Kāds gan tas ir pretstats visām cilvēku teorijām! Evolūcija nes nāvi un bezcerību. Radīšana vēsta par dzīvību un drošu, nešaubīgu un mūžīgu cerību!

Vairāk par Dieva cilvēka dzīvībai doto vērtību lasi nodaļā “Dieva rokas un cilvēka dzīvības vērtība”.

Komentārus par cilvēka radīšanu pēc Dieva tēla lasi nodaļā “Dieva tēls un cilvēka dzīvības vērtība”.

DIEVA TĒLS UN CILVĒKA DZĪVĪBAS VĒRTĪBA

Māc. Dr. Džeimss Lembs

Daļa kristiešu aizstāv cilvēka dzīvības vērtību un uzskata, ka, tā kā cilvēki tika radīti pēc Dieva tēla, cilvēka dzīvībai ir īpaša vērtība. Citi norāda, ka tas nav pareizi, jo Dieva tēls tika pazaudēts brīdī, kad Ādams un Ieva grēkoja.

Pavisam skaidrs ir tas, ka Dieva tēla arguments saistībā ar cilvēka dzīvības vērtību nedrīkst tikt izmantots, ignorējot grēka atnesto cilvēces samaitātību. Tomēr nav arī nepareizi pielīdzināt cilvēka dzīvības vērtību tam, ka cilvēks ir radīts pēc Dieva tēla. Lai to labāk saprastu, apskatīsim dažus Rakstos atrodamos galvenos faktus par Dieva tēlu.

DOTAIS TĒLS

Dievs pirmo vīrieti Ādamu un sievieti Ievu radīja pēc Sava tēla un līdzības (1Moz 1:26-27). Bībeles pētnieki ir daudz rakstījuši par to, ko tieši tas nozīmē. Vienkāršu, tomēr visaptverošu atbildi piedāvā mācītājs Dr. Neitens R. Džeistrams no Konkordijas universitātes Mekvonā, Viskonsinā. Viņš definē Dieva tēlu kā līdzināšanos Dievam dažādos veidos. Piemēram:

- ar līdzināšanos Dievam ir saistīts taisnīgums un svētums. Ādamam un Ievai bija pilnīgas zināšanas par Dievu un Viņa svētumu. Ādams un Ieva bija svēti un taisni, tāpēc arī nemirstīgi;